Het begrip kwaad

28 mei 1965
lezing 134

“Gegroet, lieve vrienden. Moge deze lezing weer behulpzaam blijken en daarom een zegen zijn. Mogen deze woorden licht en helderheid geven aan jullie zoektocht naar bevrijding.

Vanavond wil ik graag een onderwerp bespreken dat ik tot nu toe alleen indirect heb aangestipt. Het is het begrip ‘kwaad’. De traditionele religie gaat ervan uit en impliceert dat het kwaad een afzonderlijke, op zichzelf staande kracht is. Volgens dit concept moet de mens omgaan met de keuze tussen goed en kwaad. Sommige filosofieën gaan ervan uit dat er niet zoiets als kwaad is, dat kwaad slechts een illusie is en in feite niet bestaat. Dit wordt dikwijls verkeerd begrepen, zelfs door de aanhangers van die filosofie. Het ontkennen van de manifestaties van het kwaad is even illusoir als de opvatting dat het kwaad een afzonderlijk aspect in het universum representeert. Ik wil jullie in deze lezing een dieper begrip omtrent dit concept bieden, hetgeen buitengewoon zal helpen. voor al mijn vrienden die intens bezig zijn in het proces om zichzelf te vinden

Kwaad is verdoving en daar komt verwarring over de uitoefening van controle uit voort. Waarom is kwaad verdoving? Als je denkt aan de verdedigingsmechanismen die voortdurend werkzaam zijn in de menselijke psyche, wordt het verband tussen verdoofdheid en kwaad heel duidelijk. Het kind dat zich bezeerd voelt, afgewezen of hulpeloos overgeleverd aan pijn en gemis, merkt dikwijls dat het verdoven van zijn gevoelens de enige bescherming tegen dat lijden biedt. Dit is werkelijk vaak een nuttige beschermingsmaatregel. Hetzelfde gaat op voor omstandigheden in het leven van een kind die het niet kan begrijpen. Wanneer het in de war is en tegenstrijdigheden en conflicten om zich heen waarneemt, resulteert dat in even tegenstrijdige en conflictueuze emoties in zijn eigen psyche. Het kind kan daar niet mee omgaan. Gevoelloosheid is dus een bescherming tegen zijn eigen tegenstrijdige

reacties en impulsen. Onder dergelijke omstandigheden kan dit zelfs zijn redding betekenen. Maar als die verdoofdheid een tweede natuur is geworden en blijft bestaan lang nadat de omstandigheden veranderd zijn en de persoonlijkheid geen hulpeloos kind meer is, dan is dat, al is het nog maar in zeer geringe mate, het begin en de geboorte van kwaad.

Verdoofdheid en ongevoeligheid voor je eigen pijn betekenen op hun beurt verdoofdheid en ongevoeligheid ten opzichte van anderen. Als je je reacties heel precies onderzoekt, kun je dikwijls opmerken dat je eerste, spontane reactie naar anderen een gevoel voor en met hen is, een meeleven of invoelen, een beweging van je ziel. Maar je tweede reactie beperkt deze emotionele stroom. Alsof er van binnen iets stokt en 'nee' zegt. Het gevolg is een beschermende laag van ongevoeligheid. Op dat moment sta je apart - ogenschijnlijk 'veilig' - maar apart. Later compenseer je dit misschien weer met valse sentimentaliteit, met dramatiseren of met onechte, overdreven sympathie. Maar dat is alleen maar een vervanging voor je gevoelloosheid. De verdoving, ingesteld ten behoeve van jezelf, moet tegenover anderen worden voortgezet, net zoals iedere houding ten opzichte van jezelf zich wel moet uitbreiden naar anderen.

We kunnen drie stadia van verdoving onderscheiden. Allereerst de verdoving ten opzichte van jezelf, als beschermingsmaatregel. De tweede is de verdoving ten opzichte van anderen. In dit stadium is dat een passieve onverschillige houding. Het stelt je in staat anderen te zien lijden zonder je daar ongemakkelijk bij te voelen. Veel van het kwaad in de wereld wordt veroorzaakt door deze staat van de ziel. Juist omdat het subtieler is, is het op de lange duur veel schadelijker want actieve wreedheid lokt veel sneller tegenreacties uit. Maar passieve onverschilligheid, door verdoofde gevoelens kan ongemerkt lang duren omdat het zo makkelijk gecamoufleerd kan worden. Het laat iemand ongestoord zijn meest zelfzuchtige impulsen volgen. Onverschilligheid is misschien niet zo'n actief kwaad als openlijk begane wreedheid maar het is op den duur even schadelijk.

Het derde stadium is dat waarin daadwerkelijk wreedheid wordt begaan. Dit stadium breekt aan vanwege angst voor anderen die zulke daden schijnen te verwachten, door het onvermogen met opgekropte woede om te gaan of door een subtiel proces waarin het beschermende mechanisme van verdoving versterkt wordt. Op het eerste gezicht lijkt dit misschien onbegrijpelijk. Maar als je er goed over nadenkt, zul je ontdekken dat een mens nu en dan, bijna bewust, op het randje van deze beslissing staat:

“Of ik sta me zelf toe mee te voelen met de ander of - omdat ik die sterke golf van warme gevoelens weiger - ik wil precies het tegenovergestelde doen”. Het volgende moment is die overweging voorbij, de bewuste beslissing vergeten, en wat blijft is een dwang om wreed te handelen. In deze voorbeelden kun je steeds opnieuw zien hoe alle letsel, alle destructiviteit, alle kwaad volgt uit de ontkenning van het spontane, echte zelf en hoe secundaire reacties daarvoor in de plaats komen, die op een of andere manier altijd met angst verband houden.

De grens tussen passieve verdoofdheid en het actief begaan van wreedheid is dikwijls heel dun en kwetsbaar, heel vaak ogenschijnlijk afhankelijk van uiterlijke omstandigheden. Als de mens deze processen begrijpt, niet alleen verstandelijk maar ook innerlijk, dan is hij adequaat toegerust om om te gaan met de wreedheid in de wereld die zo dikwijls wanhoop, twijfel en verwarring in hemzelf oproept.

Wanneer actief wreedheid wordt begaan, is dat een versterkt verdovingsproces dat niet alleen de stroom van spontane, positieve gevoelens verhindert, maar ook bedoeld is om angst en schuld af te weren. Daadwerkelijk anderen pijn doen doodt tegelijkertijd iemands eigen vermogen om te voelen. Daarom is het een sterkere methode om verdoofd te raken.

Er moet altijd een onderscheid zijn tussen de actieve daden - hetzij van onverschilligheid, hetzij van wreedheid - en het bestaan van deze neigingen in de emotionele reacties. Ook de onverschilligheid of de verdoofdheid hoeft niet tot actief handelen te leiden. Het is mogelijk dat iemand dit niet-deelnemen en de gevoelloosheid wel ervaart maar het niet in daden omzet. Misschien doet hij wel alles wat hij kan om anderen te helpen - misschien zelfs vaak veel te veel, juist omdat hij op bewust niveau niet zo onverschillig wil zijn. Het verlangen anderen pijn te doen kan louter als emotie bestaan zonder dat het ooit tot actie komt. Schuld maakt geen onderscheid tussen deze wezenlijke manifestaties en schijnt te zeggen dat het geen verschil maakt of iemand nu op destructieve, schadelijke wijze voelt of handelt. Daarom wordt het hele probleemgebied ontkend, uit het bewustzijn gedrukt, en dan kan het niet meer worden rechtgezet. Toegeven, erkennen, onder ogen zien van een emotie, hoe ongewenst ook, kan het zelf noch anderen ooit schaden en laat die emotie tenslotte oplossen. Het door elkaar halen van de impuls met de daad en daardoor het ontkennen van beide brengt het zelf enorm in verwarring en heeft daardoor indirect invloed op anderen, zonder hoop op verandering zolang het proces onbewust blijft.

In dit licht gezien wordt het duidelijk dat verdoving die tot het uiterste wordt volgehouden, logischerwijze uitloopt op actieve wreedheid. Het verschil tussen deze twee is slechts gradueel. Het is buitengewoon belangrijk, vrienden, dat jullie dit goed begrijpen. Want degene die het meest geschokt wordt door wreedheid die in de wereld bestaat, die er bang voor is en niet in staat om er mee om te gaan, degene die het meest lijdt louter door te weten dat die wreedheid bestaat, is onvermijdelijk degene die zichzelf op een of andere manier verdoofd heeft en lijdt aan de schuld van de consequenties daarvan. Daarom moet er een verband bestaan tussen je verdoofdheid en je benadering van of je houding tegenover de kwade aspecten van het leven. Sommigen gaan er misschien zwaar onder gebukt, anderen kunnen overdreven sentimenteel zijn, weer anderen zijn misschien glashard en onverschillig tegenover het bestaan van het kwaad. Elke buitengewone reactie moet in verband worden gebracht met de verdoving die op de een of andere manier in de eigen psyche is gevestigd. Ooit leek dat de enig beschikbare bescherming; later werd dit onbewust in stand gehouden.

Het tweede facet van kwaad is de kwestie van controle. We hebben dit onderwerp meer malen in verschillende contexten besproken. We hebben het erover gehad hoe belangrijk het is een al te strakke controle los te laten, juist wanneer je er niet in slaagt die beheersing en de krachten die je tot je beschikking hebt om een vol en rijk leven te leiden, te gebruiken. De onevenwichtigheid die hierdoor ontstaat, brengt rigiditeit teweeg waar flexibiliteit zou moeten bestaan en waar veerkracht de overhand zou moeten hebben verlies je jezelf hulpeloos. Onwetendheid en het gebrek aan onderscheid omtrent uiterlijk en innerlijk zelf veroorzaken deze onevenwichtigheid. Over dit alles hebben we herhaaldelijk gesproken, maar we hebben het nog nooit in verband gebracht met de kwestie van het kwaad.

Alle lijden ontstaat door hulpeloosheid. Hoe groter de hulpeloosheid is hoe minder de persoonlijkheid in staat is pijn te vermijden. Het kind is, juist omdat het kind is, hulpeloos, zwak en afhankelijk. Daarom heeft een kind wanneer het lijden ervaart zulke middelen als het verdovingsproces nodig om de invloed te verzwakken van wat het als kleintje moet ondergaan zonder er iets aan te kunnen doen.

Die hulpeloosheid zet zich in de volwassene voort waar zijn psyche kinderlijk of onrijp is gebleven. De probleemgebieden in je innerlijk leven worden altijd gekenmerkt door dit gevoel van uiterste hulpeloosheid,

terwijl in de gezonde gebieden dit gevoel afwezig is. Het is duidelijk dat hulpeloosheid en gebrek aan controle heel sterk met elkaar in verband staan. Aangezien hulpeloosheid pijn veroorzaakt en pijn verdoving veroorzaakt, en aangezien verdoving tot kwaad lijdt, wordt het duidelijk dat onevenwichtigheid en gebrek aan controle ook verband houden met het kwaad.

Op grote schaal is hulpeloosheid een van de meest problematische aspecten van de mensheid. De betekenis hiervan wordt heel erg over het hoofd gezien. De mens voelt zich zelfs hulpeloos tegenover zijn eigen lichaam. Er is een aanzienlijk gebied waar de mens controle over heeft. En dit gebied wordt groter in de mate waarin de mens zijn innerlijke of ware zelf gevonden heeft. Waar hij vervormd is en zijn ware zelf verborgen is voor zijn waarnemingsvermogen, daar eindigt zijn controle. Op dat punt voelt de mens zich hulpeloos, zwak en bang.

Vanuit het standpunt van controle is de relatie van een mens met zijn lichaam, zijn gevoelens en zijn persoonlijke levensomstandigheden precies hetzelfde. De mens heeft directe controle over bepaalde lichaamsfuncties. Hij kan zijn spieren in beweging brengen wanneer hij wil. Hij kan met zijn uiterlijke of egozelf bepalen wanneer en hoe hij bepaalde spieren in bedwang wil houden en wanneer en hoe hij ze wil bewegen. In feite staan een aantal van zijn fysieke functies rechtstreeks onder zeggenschap van zijn uiterlijke wil en kunnen niet werken tenzij hij die wil inzet. Om het samen te vatten: alle uiterlijke organen staan onder directe controle van zijn ego.

Maar er is een groot deel van zijn lichaam dat hij met zijn uiterlijke wil niet rechtstreeks bereiken kan. Dat zijn de functies waar de wil geen zeggenschap over heeft. Die werken heel perfect, zonder enige bewuste, doelgerichte activiteit of wilsinvloed van de kant van de mens. Zij houden op goed te functioneren zonder enig zichtbaar besluit van de menselijke wil. De inwendige lichaamsfuncties worden niet beheerst door uiterlijke controle. Dit beangstigt de mens, omdat hij het niet begrijpt. Hij voelt dat hij over een groot gebied van zijn lichaam geen macht heeft, hij lijkt als het ware aan de genade van zijn lichaam overgeleverd.

Hetzelfde geldt voor psychische processen. De mens heeft onbetwistbaar controle over een groot deel van zijn activiteiten, over de woorden die hij spreekt, over de keuze van zijn gedachten. Maar hij lijkt geen controle te

hebben over zijn spontaan reagerende gevoelens. Ook dit kan heel beangstigend zijn. De ene emotie wil hij graag voelen, maar hij slaagt er niet in dat te laten gebeuren. Een andere emotie kan hij haten, maar het lukt hem niet te voorkomen dat hij die voelt. Zoals jullie allemaal weten ontstaan door onderdrukking en verdringing vreemde en nog veel verontrustender dwangmatigheden, met als gevolg dat hij zich nog veel hulpelozer in de greep van zijn eigen persoonlijkheid voelt. Hoewel dergelijke gedachten misschien niet precies zo onder woorden worden gebracht, blijft het feit dat hij zich dikwijls ongeveer zo voelt: "Als ik zelfs geen zeggenschap over mijn lichaam en over mijn eigen reacties en gevoelens heb, als er in mij een angstwekkende kracht aan het werk schijnt die ik niet ken en die ik niet kan controleren, hoeveel hulpelozer ben ik dan wel niet tegenover het leven zelf."

In werkelijkheid is de relatie tussen het zelf en het leven heel direct, zoals ik vaak heb uitgelegd en zoals ook steeds weer aangetoond kan worden wanneer iemand zijn verborgen gebieden leert kennen. De mens heeft noch meer, noch minder controle over de inwendige mogelijkheden van zijn lichaam dan hij heeft over zijn leven. Naarmate hij de sleutel tot zijn innerlijke processen gevonden heeft, heeft hij de sleutel gevonden tot de ogenschijnlijk willekeurige gebeurtenissen die zijn leven beheersen.

Het binnenste van het lichaam van de mens, zijn spontane reacties en een aantal uiterlijke omstandigheden lijken door een ondoorgrondelijk lot beheerst te worden. Maar is het waar dat de mens gescheiden moet zijn van zijn innerlijke vermogens? Heeft hij werkelijk geen controle over zijn innerlijke functies? Of kan er verband gelegd worden tussen zijn bewustzijn en het binnenste van zijn lichaam, zijn spontane gevoelens en zijn leven?

Er bestaat eenzelfde relatie tussen de mens en zijn leven, tussen de mens en zijn lichaam en zijn gevoelens. Hij heeft rechtstreeks controle over bepaalde gebeurtenissen. Zijn uiterlijke directe wil kan tot bepaalde handelingen beslissen, die zoals hij weet, bepaalde effecten teweeg zullen brengen. Als hij dit doet, dan moet dat het gevolg zijn. Maar dan komt er een gebied waar zijn onmiddellijke, directe controle ophoudt net als met zijn lichaam en zijn gevoelswereld. Vandaar dat de relaties tussen het menselijk lichaam, zijn innerlijke gevoelswereld en zijn uiterlijke leven allemaal hetzelfde zijn. Ze zijn alle gescheiden door een grenslijn vanaf welke de mens aan de ene kant duidelijk invloed kan uitoefenen en vorm kan geven aan gebeurtenissen en resultaten, terwijl dit aan de andere kant

van de lijn niet zo lijkt te zijn, alsof daar een kracht aan het werk is waarover hij geen zeggenschap heeft, die hij niet begrijpt en daarom vreest. Dankzij dit idee, dat er een vreemde kracht met hem lijkt te spelen, onafhankelijk van hem zelf, is het begrip van een uiterlijke God ontstaan, een God die gesmeekt en gesust moet worden. Het uiteindelijke doel van de menselijke spirituele ontwikkeling is de ware aard van deze kracht te vinden.

De geest weet dat het de bestemming van de mens is de aard van deze kracht te ontdekken en zijn macht over zijn eigen lot uit te breiden. Maar deze boodschap, die uit de diepten van zijn spirituele wezen komt, bereikt het bewustzijn door alle bestaande misvattingen en verwarringen, vaak op een verwrongen, misvormde manier. De mens streeft wel naar dat doel, maar hij doet het op de verkeerde manier. Hij probeert vaak met veel wilsinspanning invloed uit te oefenen op gebieden waar hij geen zeggenschap over heeft. Hij stuurt de wilsvermogens van zijn ego de verkeerde kant op.

Diegenen van jullie, vrienden, die door jaren van inspanning in dit padwerk stadia van groei realiseerden, hebben nu en dan ervaren dat, waar je tevoren hulpeloos was, je dat nu helemaal niet meer bent. Je ontdekt niet alleen krachten, hulpbronnen en vaardigheden waarmee je succesvol met het leven kunt omgaan, kwaliteiten waarvan je nooit gedroomd had dat je ze bezat, maar je begint ook te zien dat er op een indirecte wijze een controle werkzaam schijnt, die je lot en je uiterlijke levensomstandigheden bestuurt. Je beseft dat je controle zich uitbreidt. Je ervaart dat de gebieden waar je geen controle over hebt, minder worden. Deze nieuw ontdekte gebieden die je beheersen kunt, staan niet onder zeggenschap van je directe controle, maar ze werken als het ware indirect.

Deze uitbreiding van controle gebeurt niet - kan niet gebeuren - door een rigide verstrakking van de egokrachten, noch die van de wil, noch die van het denken of redeneren of andere verstandelijke processen. Het is, zoals ik zei, een indirect controleproces dat uiteindelijk direct wordt. Om meer specifiek te zijn: je moet de vermogens van je ego wel gebruiken, maar niet op de manier waarop je dit gewoonlijk probeert te doen. Zij kunnen en moeten gebruikt worden om de kracht van de uiterlijke persoonlijke wil te verminderen. Het idee dat de wil almachtig is, moet losgelaten worden en de bewuste vermogens moeten zich toevertrouwen aan de innerlijke mens.

Op het eerste gezicht kan dit verwarrend of zelfs tegenstrijdig lijken, maar als je het dieper gaat bevatten kom je ongetwijfeld ook tot meer begrip voor het proces waarin wij hier betrokken zijn. Als je je mentale vermogens leert gebruiken met begrip voor het feit dat er een grotere intelligentie is, heel onmiddellijk toegankelijk in jezelf - geen godheid ver weg en van jou gescheiden, maar een onmiddellijk, integraal deel van jezelf - wanneer je dat beseft, zul je ervaren dat wat ik hier zeg waar is. Eerst zul je die indirecte controle werkzaam zien, daar waar absoluut geen tussenkomst, geen verband of controle was. En tenslotte zal de indirecte controle geleidelijk veranderen en meer rechtstreeks worden. In het begin kan dit niet meer dan een theorie zijn die je in goed vertrouwen, bereidheid en openheid moet toetsen. Later zal die theorie in feiten, in ervaren werkelijkheid veranderen.

Als je controle wilt uitoefenen over gebieden die niet toegankelijk zijn voor je uiterlijke wil - bijvoorbeeld over de processen die zich binnenin je lichaam afspelen - dan overspan je jezelf, je verzwakt je energieën en lokt teleurstelling en frustratie uit. Als je echter begrijpt dat alle innerlijke processen - van je lichaam, je gevoelens, je innerlijk leven, al datgene wat je schijnbaar van buitenaf overkomt als was het je lot - slechts door de innerlijke mens bestuurd kunnen worden, dan verspil je geen kostbare egoenergie meer door die de verkeerde richting op te sturen. In plaats daarvan gebruik je je bewustzijn om contact te maken met je innerlijke zelf, zodat het doet wat gedaan moet worden. Als je dat beseft, leef je in overeenstemming met wat mogelijk is.

Welnu, hoe kan het innerlijk zelf geactiveerd worden? Het kan niet uit zichzelf in werking treden, want het reageert alleen op bewustzijn. Je gehele bewustzijn (uiterlijk zowel als innerlijk) heeft het vermogen dit innerlijk wezen, met al zijn prachtige hulpbronnen, met zijn intelligentie en kracht te leiden. Dit innerlijk wezen heeft, op zijn beurt, zeggenschap over de innerlijke processen. De mens heeft er geen flauw vermoeden van hoe eindeloos de mogelijkheden zijn; ze gaan zijn voorstellingen over de ‘natuurwetten’ verre te boven.

Als dit begrepen is, zal de ware betekenis van het leven, de ware betekenis van meditatie, eigengemaakt, geleefd, ervaren kunnen worden. Er zal geen probleem of verwarring meer bestaan in het aanwenden van vermogens die niets met levensfuncties te maken hebben, die daar geen zeggenschap over hebben. Wat verregaand over het hoofd wordt gezien, is dat de beperktheid van de egovermogens slechts bestaat zolang

vergeten wordt dat deze egovermogens gebruikt moeten worden om rechtstreeks contact te maken met de innerlijke mens, die dan, op zijn beurt, het uitvoerende werk overneemt met alle innerlijke vermogens - van het lichaam, het voelen, het schijnbare lot -. Het uiterlijk bewustzijn moet gebruikt worden om het innerlijk bewustzijn te activeren. Ondanks de enorme kracht van de laatste, reageert het alleen op directe, bewuste pogingen van de uiterlijke geest. Het is deze indirectheid die tot stand brengt wat ik 'indirecte controle' heb genoemd.

Deze begint steeds meer te werken als de persoonlijkheid de misvormingen en misvattingen verwijdert die in de psyche zijn ingebed. Deze misvormingen scheppen een barrière tussen het uiterlijk en het innerlijk bewustzijn. Maar naarmate je meer begrip en inzicht verwerft en beetje bij beetje de destructieve houdingen verandert, worden de gebieden waar je controle over kunt hebben door de samenwerking tussen het uiterlijk en het innerlijk zelf uitgebreid. In het begin lijkt dit bijna toevallig. Zaken waar je af en toe zeker van bent, ga je door onvermijdelijke terugvallen weer in twijfel trekken. Jullie weten heus wel dat het groeiproces niet inhoudt dat problemen in één klap verdwijnen. Het gaat stapje voor stapje. Er blijven resten die blijven opspelen, totdat alle misvattingen verdwijnen. En dan wordt geleidelijk aan steeds zichtbaarder dat je 'lot' waar je eerst niet mee verbonden was, waar je hulpeloos aan was overgeleverd, waar je niets over te zeggen had, een zaak is van oorzaak en gevolg die veel meer beheerst wordt door 'indirecte controle' dan door de directe controle van je wilsvermogens. En naarmate de ontwikkeling verder gaat wordt indirecte controle steeds directer. Dan worden de innerlijke en de uiterlijke vermogens één. En als dit proces voortschrijdt, is controle geen probleem meer. Het wordt heel duidelijk wanneer je je egovermogens moet loslaten, afstand moet doen van strakke, overmatige controle en wanneer je je uiterlijke wil op de juiste manier moet gebruiken. Ook is het niet meer nodig jezelf te verdoven, om te kunnen omgaan met pijn waar je hulpeloos aan bent blootgesteld. Want er is geen hulpeloosheid.

Welnu, lieve vrienden, de opname, het begrip, het kennen en ervaren van wat ik jullie hier verteld heb, zijn van groot belang voor ieder van jullie, voor jullie padwerk.

Zijn er op dit moment vragen ?"

VRAAG: Ik wil zo graag dat wat u gezegd heeft in verband brengen met

een probleem van mij. Het lijkt mij dat ik de neiging heb me overbelast te voelen door de bestaande wreedheid. Als ik terugga naar mijn kindertijd merk ik dat een van mijn pseudo-oplossingen is geweest me terug te trekken. Maar als ik me terugtrek, houd ik ook automatisch mijn liefde terug. Heeft schuld daar iets mee te maken ?

"Ja, schuld heeft daar mee te maken, maar er zit nog meer aan vast. Zoals ik in deze lezing heb uitgelegd, raak je verdoofd als je liefde terughoudt. Hoewel deze verdoofdheid tijdens je kindertijd een bescherming betekende tegen wreedheid van buitenaf, kan deze niet het bestaan van negatieve emoties in je innerlijk voorkomen, zoals woede, angst, boosheid. Die emoties kunnen alleen maar verborgen worden, niet verdoofd. En dat doet dan de schuld toenemen. Want als je zou 'vertalen' wat er in je persoonlijkheid plaatsvindt, zou je voelen: "Hier ben ik dan, bang voor de wreedheid van buitenaf, bang voor de woede en onverschilligheid van de wereld. De onrechtvaardigheid van anderen is te wijten aan hun ongevoeligheid tegenover mij. In mijn angst voor dit onrecht, deze ongevoeligheid, die onverschilligheid, wreedheid en woede, maak ik mezelf even ongevoelig als zij moeten zijn."

De schuld drukt duidelijk uit dat je anderen datgene kwalijk neemt waartoe je jezelf gedwongen voelt dat in stand te houden, in de verkeerde veronderstelling dat eenzelfde neiging, ook al ziet die er anders uit, bescherming biedt. De psyche zegt:Ik stop voortaan met warme, liefdevolle gevoelens om mijzelf te beschermen. Ondanks het afstompende effect die boosheid en woede heeft op bepaalde gevoelens in mij kan ik mij daar niet ongevoelig voor maken." Dit draagt dan nog bij aan de schuld."

VRAAG: Wat betreft de fysieke functies die buiten onze controle vallen: zijn het deze boosheid, woede en schuld die ziekte veroorzaken ?

"Ja, natuurlijk. Laat ik het op deze manier stellen: alle destructieve emoties die ondergronds, in het verborgene bestaan, scheppen problemen, risico's, moeilijkheden, die lichamelijk, emotioneel, mentaal of in iemands uiterlijke levensomstandigheden tot uitdrukking komen. Het is waar dat deze verborgen negatieve emoties, als gevolg van misvormde waarden en verkeerde ideeën, ziekte veroorzaken. Maar het is ook waar om te stellen dat de onwetendheid omtrent de innerlijke

krachten, de onwetendheid van het feit dat het uiterlijk zelf zijn toevlucht kan nemen tot het innerlijk zelf, een toestand schept van hulpeloos verduren in plaats van rechtzetten, helen, verbeteren en voorkomen van negatieve gebeurtenissen in de toekomst. Wanneer iemand zich een slachtoffer van het lot voelt, van krachten buiten zijn controle, ziet men al gauw de meest voor de hand liggende hulpbronnen over het hoofd.

De kennis dat het uiterlijk en het innerlijk zelf moeten samenwerken om orde, harmonie, waarheid en vervulling te brengen, stelt een individu in staat zijn energie in de goede richting aan te wenden. Het is het innerlijk wezen dat de gezondheid opbouwt, herstelt en handhaaft. Zijn aanwezigheid en kracht ontkennen, moet een mens wel tot hulpeloos slachtoffer maken. Het innerlijk wezen kan een opbouwend leven scheppen waarin alles wat nodig is van buitenaf gegeven wordt, omdat er geen innerlijke barrières bestaan. De uiterlijke persoonlijkheid moet met zijn wils- en denkvermogens contact maken met de innerlijke persoon. Dit moet heel eenvoudig en rechtstreeks gedaan worden. Maar wat er in de weg staat, moet verwijderd worden. Ook dit verwijderen gaat sneller en doeltreffender wanneer je een beroep doet op je innerlijk wezen.

Laten we deze lezing beëindigen met de volgende suggestie voor meditatie. Laten we de aspecten die we vanavond besproken hebben, combineren: controle door het innerlijk wezen en het opgeven van de onbewuste, opzettelijke verdoving. Een manier om de relatie aan te pakken tussen de uiterlijke egovermogens van denken en willen en het innerlijk wezen, met het doel de verdoofdheid weg te werken, kan de volgende zijn:

> "Mijn directe, bewuste wil kan de gebieden waarin ik mijn vermogens tot waarnemen, ervaren, voelen en gevoeligheid heb verdoofd, niet bereiken. Daarom wil ik contact maken met mijn innerlijk wezen dat intelligenter is en grotere kracht heeft dan mijn verstand om de noodzakelijke stappen te nemen om deze vermogens te ontdooien en ze tot leven te brengen zodat ik een volledig functionerend mens zal worden. Mijn angst en misvattingen in dit opzicht wil ik begrijpen, zodat ik weg kan werken wat er in de weg staat. Het zijn de nutteloze belemmeringen die ik nu nog niet helemaal ken, die er de oorzaak van zijn dat ik maar gedeeltelijk leef. Ik wil volledig leven. Daarom maak ik contact met mijn innerlijk zelf om deze belemmeringen uit de weg te ruimen en mij bewust te maken van wat ik weten moet, zodat ik opnieuw ontwaak en leef

in de staat van vervulling en schoonheid waarin ik mezelf ben."
Je hoeft die woorden niet precies zo te herhalen, gebruik je eigen woorden, je eigen persoonlijke manier om de essentie van deze gedachten onder woorden te brengen en uit te drukken. Zo dienen jullie het aan te pakken, vrienden.

Wees gezegend, ieder van jullie, bij de voortzetting van je pad. Mogen jullie allemaal het licht van waarheid en liefde voelen dat het leven kan zijn, als je dat kiest. Als je de juiste en constructieve stappen zet om je uiterlijk en innerlijk wezen in actief contact bij elkaar te brengen en te integreren, kan het leven oneindig veel meer zijn dan je zou kunnen wensen. Het leven is niet meer of niet minder dan wat je het laat zijn, het beste of het slechtste, of de vele gradaties daartussen. Het leven is niet meer of niet minder dan wat je bewustzijn uitdrukt. De grenzen die je aan je vervulling stelt zijn volkomen willekeurig, net als de grens waarvan je gelooft dat die bestaat ten aanzien van je controle. Ze zijn afhankelijk van jouw opvattingen daarover.

In de mate dat je de krachten van je inherente mogelijkheden kent, in die mate bezit je de wereld. Maar deze inherente krachten verblijven in de innerlijke mens, niet in het uiterlijke egozelf. De mate waarin je je innerlijke mogelijkheden verwerkelijkt, hangt af van het geheel van je bewustzijn, van wat je gelooft, van je ideeën en van wat je tot uitdrukking brengt. Dit alles hangt op zijn beurt af van de mate waarin je innerlijk wezen vrij is zich te manifesteren of van de mate waarin dat belemmerd wordt. Als je je gevoelens verdoofd hebt, staat je innerlijk zelf op non actief. En dat alleen is in staat jou en het leven één te maken, in de beste zin van het woord.
Wees in vrede, wees in God."

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1965.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel: 'The Concept of Evil'.
Vertaald door An van Dijk in 1988; herzien in 2000 door Marieke Delfgauw.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009